

Šveitsi-Eesti koostööprogrammi toetusmeetme „Sotsiaalse kaasatuse toetamine“ programmikomponent „Kultuuriline ja keeleline lõimumine“

Tegevus nr 3.2 „Vabatahtlike kaasamine lõimumistegevustesse“

Elluviija: Integratsiooni Sihtasutus

1. Tegevuskava perioodiks: 01.01.2025-31.12.2025

1.1. Tegevuste kirjeldus

Tegevuste eesmärgiks on parandada eri keele- ja kultuuritaustaga inimeste võimalusi Eesti ühiskonnas aktiivsemalt osaleda, keskendudes lõimumise, sealhulgas kohanemise valdkonnas vabatahtlike kaasamisele. Vabatahtlike kaasamise toel luuakse uuenduslikke ja kestlike lahendusi lõimumise toetamiseks.

Tegevus hõlmab:

- vabatahtlike kaasamise hetkeolukorra väljaselgitamist, keskendudes lõimumisvaldkonnale;
- vabatahtlike, sealhulgas vabatahtlike eestvedajate kaasamise ja toetamise programmi loomist, et toetada lõimumistegevuste elluviimist;
- vabatahtlike ja vabatahtlike eestvedajate koolitamist;
- vabaühenduste toetamist, juhendamist ja võimestamist nende töös eri keele- ja kultuuritaustaga inimeste kogukondades;
- kogukonnakeskuste lõimumistegevuste korraldamise võimekuse arendamist ja toetamist ning kogemuste vahetamiseks ja koostöö kujundamiseks vajalike platvormide loomist.

Toetatava tegevuse sihtgrupiks on eri keele- ja kultuuritaustaga inimesed.

Tegevusi koordineerib vabatahtlike kaasamise projektijuht ning hangete läbipaistva ja erapooletu hindamise tagamiseks kaasatakse hangete hindamisprotsessi ning ka vajadusel teenuste ettevalmistusprotsessi väliseid eksperte.

Kommunikatsioonitoe tagamiseks viib Integratsiooni Sihtasutus (edaspidi sihtasutus) 2025.a III kvartalis läbi riigihanke leidmaks sihtasutusele kommunikatsioonipartner, kes aitab ellu viia teavitus- ja kommunikatsioonitegevusi ka antud toetatavale tegevusele.

III-IV kvartalis algab koostöös Berni Ülikooliga 2026.a koostöötegevuste ettevalmistamine.

Alategevus “Vabatahtlike kaasamise hetkeolukorra väljaselgitamine, keskendudes lõimumisvaldkonna tegevustele”

I kvartalis valmistatakse ette ja viiakse läbi, koostöös Berni Ülikooli partneriga, vabatahtlike kaasamise kogemust tutvustav veebiseminar, kuhu kaasatakse nii sihtasutuse töötajaid kui väliseid partnereid.

II kvartalis valmistatakse ette ja leitakse avaliku pakkumuskutse kaudu partner, kes viib läbi uuringu kaardistamiseks lõimumisvaldkonda vabatahtlike kaasamise praktikaid nii Eestis, kui ka välisriikides.. Uuringu tulemusena leitakse vastused järgmistele uurimusküsimustele:

- Kuidas on üles ehitatud vabatahtlike süsteem, sh laiem korraldusmudel (koordinatsioon riiklikul ja vabatahtlike tasandil, rahastusmudel, värbamine, koolitamine, motiveerimine ja vabatahtlike baasi hoidmine)?
- Milline on lõimumisvaldkonnas vabatahtlike kaasamise hetkeolukord?
- Millistesse lõimumisvaldkonna programmidesse/milliste lõimumisvaldkonna teenuste juurde on kaasatud vabatahtlikke?
- Kuidas on vabatahtlikena kaasatud emakeelt kõnelevaid inimesi ning eri keele- ja kultuuritaustaga inimesi?
- Millised koostöös vabatahtlikega ellu viidavad tegevused on eri keele- ja kultuuritaustaga inimeste jaoks lõimumisel kõige efektiivsemad? Kuidas efektiivsust hinnatakse?

III kvartalis valmib uuringu vahearuanne, mis sisaldab vähemalt kahe riigi vabatahtlike kaasamise korraldusmudelit ja õigusruumi tutvustust ning viiteid toimivate praktikatega seotud uuringutele ja vähemalt 2-3 praktiku süvaintervjuu analüüsi.

IV kvartalis valmib uuringu lõpparuanne koos soovitustega vabatahtlike süsteemi arendamiseks Eesti lõimumisvaldkonnas. Tulemusi tutvustatakse nii sihtasutuse spetsialistidele kui ka huvitatud partneritele.

Lisaks toimuvad II ja III kvartalis koostöökohtumised kohalike organisatsioonide ja rahvusvaheliste partneritega, kes kaasavad vabatahtlikke lõimumistegevustesse või kellel on laialdased kogemused vabatahtlike kaasamisel. Nende kohtumiste põhjal koostatakse võrdlev kokkuvõte, mida kasutatakse sisendina vabatahtlike kaasamisega seotud tegevuste arendusprotsessis.

Paralleelselt analüüsitakse II ja III kvartalis sihtasutuse seniseid kogemusi vabatahtlike kaasamisel ning koondatakse olemasolevad vabatahtlikud, kes on väljendanud huvi edasise panustamise vastu. Kaardistatakse vabatahtlike ootused ja vajadused ning nende valmisoleku korral kaasatakse neid edasistesse arendustegevustesse.

Eestis ja välisriikides kasutusel olevate vabatahtlike kaasamise praktikate kaardistamine ning sihtasutuse poolne kogemuste ja vajaduste analüüs võimaldab erinevaid mudeleid omavahel võrrelda ning saada väärtuslikku sisendit alategevuse “Vabatahtlike, sealhulgas vabatahtlike eestvedajate kaasamise ja toetamise programmi loomine, et toetada lõimumistegevuste elluviimist” arendustegevusteks.

Alategevus “Vabatahtlike, sealhulgas vabatahtlike eestvedajate kaasamise ja toetamise programmi loomine, et toetada lõimumistegevuste elluviimist”

2025.a luuakse sihtasutuse vabatahtlike kaasamise esmane mudel ja protsessikirjeldus, mis on aluseks edasistele arendustegevustele tervikliku programmi loomisel.

II-III kvartalis valmistatakse ette ja viiakse sihtasutuse poolt läbi riigihange iseteenindus- ja kliendihalduskeskkonna arenduspartneri leidmiseks. Sõlmitava lepingu järgselt alustatakse sihtasutuse kliendihaldus- ja iseteeninduskeskkonna arendamist, sh ka vabatahtlike kaasamiseks vajaliku mooduli loomise arendustegevusi. Täiendatud iseteenindus- ja kliendihalduskeskkond on üheks aluseks jätkusuutliku vabatahtlike kaasamise programmi loomisel, toetades nii vabatahtlikku, kui ka süsteemi/teenuste haldajat.

II poolaastal alustatakse teenusedisaini põhimõtetel vabatahtlike kaasamise mudeli loomisega. Sisendit saadakse näiteks nii koostöökohtumiste,- päevade kui ka sihtasutuse senise kogemuse, sh tegevustesse varasemalt kaasatud vabatahtlike ootuste ja vajaduste põhjal, aga ka tellitavast uuringust. Teenusedisaini protsessi käigus analüüsitakse muuhulgas näiteks, millised rollid võiksid olla vabatahtlikel ja nende eestvedajatel, sh eri

keele- ja kultuuritaustaga inimestel vms. Mudeli loomise ettevalmistusprotsessi kaasatakse läbi koostööpäevade ja -kohtumiste nii sihtasutuse enda töötajaid kui ka partnereid ja vabatahtlikke.

Lisaks valmistatakse ette ja viiakse II poolaastal läbi riigihange leidmaks partner vabatahtlike programmi I etapi, e-õppe baaskoolituse välja töötamiseks. Šveitsi-Eesti koostööprogrammi toetusmeetme hangete kavas oli käesoleva hanke nimetuseks "Developing and piloting a volunteer programme", kuid sihtasutuse hankeplaanis nimetatakse see eeldatavalt täpsemalt, et potentsiaalsetel partneritel oleks selge arusaam, mida hangitakse.

E-õppe moodul on üks võimalik vabatahtlike baaskoolituse pakkumise lahendusi tagamaks baasõppe kulutõhusus, kättesaadavus ja ligipääsetavus potentsiaalsetele vabatahtlikele olenemata näiteks nende elukohast vms.

Vajadusel edastatakse hankedokument (tehniline kirjeldus ja hindamiskriteeriumid) eeldatavalt III kvartali lõpus ka Šveitsi projektipartnerile ülevaatamiseks. Sihtasutus on otsustanud programmi luua etapiviisiliselt, sh esimese etapina tellitakse ja seejärel piloteeritakse baaskoolitust, mille sisu ja ülesehitus kujuneb sihtasutuse varasema kogemuse, uuringute, koostöökohtumiste, teenusedisaini jm ettevalmistusetapil saadud sisendi põhjal. Koolitus valmib 2026. aasta I poolaastal ning annab tulevastele vabatahtlikele vajalikud baasteadmised koostööks eri keele- ja kultuuritaustaga inimestega. Koolituse sisuloomesse kaasatakse ka vabatahtlikke.

Alategevus "Vabatahtlike ja vabatahtlike eestvedajate koolitamine"

II-III kvartalis kaardistatakse asutuses juba tegutsevad vabatahtlikud ja kaasatakse soovijaid alategevusega seotud ettevalmistustesse ja seejärel esmasesse pilootetappi.

Lõimumisvaldkonna vabatahtlikele hakatakse pakkuma koolitusi loomaks eeldus nii asjatundlikuks vabatahtlikuks tegevuseks kui tõstmaks teadlikkust sihtrühma vajadustest, eripäradest jms, toetades seeläbi lõimumisvaldkonna eesmärke sidusa ühiskonna kujundamisel.

Vabatahtlike eestvedajate koolitamisega seotud arendustegevustega seotult 2025.a tegevusi ei toimu.

"Vabatahtlike, sealhulgas vabatahtlike eestvedajate kaasamise ja toetamise programmi loomine, et toetada lõimumistegevuste elluviimist" raames luuakse e-õppe baaskoolitus, mis valmib 2026.a (vt kirjeldust eelmise alategevuse juures).

Vabatahtlike kaasamise ja koolitamise mitmekeskistamiseks ja erinevate formaatide katsetamiseks (iseseisev õpe, juhitud õpe vms) tellitakse ja viiakse läbi IV kvartalis sihtasutusega juba seotud vabatahtlikele pilootkoolitus eesmärgiga anda neile baasteadmised koostööks eri keele- ja kultuuritaustaga inimestega (nt kultuuridevahelise pädevuse vms osas), mis on ühtlasi ka loodava e-õppe baaskoolituse üks osa. Koolitusel saadud tagasisidet kasutatakse koolitusprogrammi edasises arendamises.

Alategevus "Vabaiühenduste toetamine, juhendamine ja võimestamine nende töös eri keele- ja kultuuritaustaga inimeste kogukondades"

Tegevuskava aastal tegevusi ei toimu.

Alategevus "Kogukonnakeskuste lõimumistegevuste korraldamise võimekuse arendamine ja toetamine. Kogemuste vahetamise kohtumisteks platvormide loomine. Platvormidevahelise koostöö toetamine."

Tegevuskava aastal tegevusi ei toimu.

Tabel1. Tegevuste ajakava

Tegevus	Tegevuse algus- ja lõppkuupäev tegevuskava perioodil
Vabatahtlike kaasamise hetkeolukorra väljaselgitamine, keskendudes lõimumisvaldkonna tegevustele;	01.01.2025-31.12.2025
Pakkumuskutse ettevalmistamine ja läbiviimine lõimumisvaldkonna vabatahtlike kaasamise praktika kaardistamiseks	10.05.2025-1.12.2025
Koostöökohtumised siseriiklike ja rahvusvaheliste vabatahtlike kaasamise praktikate koondamiseks	01.06-30.08.2025
INSA vabatahtlike kaasamise seniste kogemuste kogumine ja olemasolevate vabatahtlike kaardistamine	01.06-30.08.2025
Vabatahtlike kaasamise veebiseminari ettevalmistamine ja läbiviimine	1.01-31.03.2025
Vabatahtlike, sealhulgas vabatahtlike eestvedajate kaasamise ja toetamise programmi loomine, et toetada lõimumistegevuste elluviimist;	01.01.2025-31.12.2025
Vabatahtlike mudeli ja protsessikirjelduse loomine	07.05-31.12.2025
sihtasutuse kliendihaldus- ja iseteeninduskeskkonda arendamiseks riigihanke ettevalmistamine ja läbiviimine ning vabatahtlike kaasamiseks vajaliku mooduli arendamise ettevalmistamine	01.02-31.12.2025
Baaskoolituse riigihanke ettevalmistus ja läbiviimine	01.06-31.12.2025
Vajadusel toetatava tegevuse elluviimisega seotud teavitus- ja kommunikatsioonitegevused (nt vabatahtlike kaasamiseks vms)	01.01.2025-31.12.2025
Vabatahtlike ja vabatahtlike eestvedajate koolitamine	01.01.2025-31.12.2025
Pilootkoolituse tellimine ja läbiviimine	1.09-31.12.2025
Vabaühenduste toetamine, juhendamine ja võimestamine nende töös eri keele- ja kultuuritaustaga inimeste kogukondades;	01.01.2025-31.12.2025
Tegevusi ei toimu	X
Kogukonnakeskuste lõimumistegevuste korraldamise võimekuse arendamine ja toetamine. Kogemuste vahetamise kohtumisteks platvormide loomine. Platvormidevahelise koostöö toetamine	01.01.2025-31.12.2025
Tegevusi ei toimu	X

2. Tegevustega seotud näitajad

2.1 Näitaja kood ja nimetus: 3.3 Vabatahtlikud on koolitatud

Indikaatori kood ja nimetus	Mõõtühik	Sihttase	Tegevuskava aastal planeeritud sihttase	Selgitus
OPI 3.8 (CIV_CI_3 Core Indicator): Koolitustel osalenud vabatahtlike arv	isikud	3000	10	Tegevuskava aastal planeeritakse ühte osa baaskoolitusest.
OPI 3.9 (CIV_CI_3 Core Indicator): Koolitatud vabatahtlike eestvedajate arv	isikud	100	x	Tegevuskava aastal ei ole tegevusi planeeritud.
OPI 3.10: Vabatahtlike protsent, kes soovivad tulevikus vabatahtlikku tegevust jätkata	protsent	40%	40%	Tegevuskava aastal koolitusel osalenutest on huvitatud vabatahtlikuna jätkama.

2.2 Näitaja kood ja nimetus: 1a Kehtestatud protsessid võimaldavad eri keele- ja kultuuritaustaga inimestel Eesti ühiskonnas aktiivsemalt osaleda

OCIM(a) 1.1: Protssid (teenuse loomise esimene etapp (meetodid, materjalid, küsitlused jne) on läbi arutatud erinevate partnerite ja sihtrühmadega	protsent	100% teenustest	x	Vabatahtlike kaasamise protsessi ettevalmistustööga alustatakse 2025, sh partnerite ja vabatahtlike kaasamisega
OCIM(a) 1.2: Teenused on loodud ja sihtrühmale kättesaadavad	protsent	100% teenustest on loodud ja kättesaadavad	x	Alustame teenuste loomisega. Viime läbi esimese pilootkoolituse.

2.3 Näitaja kood ja nimetus: 1b Eri keele- ja kultuuritaustaga inimesed saavad Eesti ühiskonnas aktiivsemalt osaleda

OCIM(b) 1.1: Osalejate protsent, kes on väitnud, et nad on tegevustega rahul ja et nad on omandanud teadmisi aktiivsemaks osalemiseks Eesti ühiskonnas	protsent	75%	x	Tegevuskava aastal ei ole tegevusi planeeritud.
OCIM (b)1.2: Teenused on kättesaadavad veebis	jah/ei	jah	x	Tegevuskava aastal alustatakse e-koolituse loomise ja infosüsteemi arendamisega.

2.3 Näitaja kood ja nimetus: 1 Eri keele- ja kultuuritaustaga inimesed osalevad aktiivselt Eesti ühiskonnas

OCIN 1.1: Nende osalejate osakaal, kes on väitnud, et pärast teenuste kasutamist osalevad nad rohkem kultuurielus või nende kontaktide arv eestlastega on suurenenud või nende positsioon tööturul on paranenud	protsent	50%	x	Tegevuskava aastal ei ole tegevusi planeeritud.
OCIN 1.2 (MIGR_CI_1 Core Indicator): Uutes või laiendatud sotsiaalse ja majandusliku lõimumise meetmetes osalevate migrantide ja sunniviisiliselt ümberasustatud isikute arv	Osalemiskordade arv	300	x	Tegevuskava aastal ei ole tegevusi planeeritud.